

Návrh spoločného vyhlásenia

Akademického senátu a Vedenia Univerzity Komenského v Bratislave

k aktivitám smerujúcim k obmedzovaniu akademickej samosprávy v Slovenskej republike

Akademický senát a Vedenie Univerzity Komenského v Bratislave (ďalej len „AS UK“) s hlbokým znepokojením sleduje aktivity vo verejnom priestore zamerané na reformu súčasného modelu kompetencií a fungovania akademickej samosprávy. Reprezentanti verejných autorít ako napríklad Republiková únia zamestnávateľov v dokumente *Koncept reformy terciárneho vzdelávania na Slovensku z pohľadu RÚZ* neskrývane propagujú také legislatívne úpravy v tejto oblasti, ktoré by znamenali kritické ohrozenie súčasného nastavenia pôsobnosti akademických samosprávnych orgánov.

AS UK sa ostro ohradzuje proti akýmkoľvek legislatívnym či iným aktivitám znamenajúcim zrušenie či obmedzenie súčasných kompetencií akademickej samosprávy v Slovenskej republike. Samosprávne riadenie vecí verejných je dôležitým pilierom demokracie, zdravej plurality a nepochybniteľným výrazom ústavných práv a slobôd v oblasti vysokého školstva.

Dôsledne sa hlásime k najlepším tradíciám európskeho humanizmu a akademických práv a slobôd na vysokých školách, a preto dôrazne protestujeme proti takým interpretáciám, podľa ktorých sú akademické senáty neefektívnymi nástrojmi akademickej samosprávy a brzdou pokroku. Pravdou je totiž opak: za ostatných dvadsaťpäť rokov existuje – a to nielen na Slovensku – veľké množstvo príkladov na to, že práve akademické senáty boli „motorom“ pozitívnych reforiem na vysokých školách. Preto považujeme tieto, podľa nás neadekvátne, vyjadrenia len za hľadanie zdôvodnenia pre snahy obmedziť úlohy a funkcie akademickej samosprávy a nahradiť ich inými, tzv. manažérskymi modelmi riadenia, v ktorých poslanie samosprávneho spravovania vecí verejných bude nahradené viac či menej zásadnými zásahmi štátu či podnikateľských skupín do fungovania vysokých škôl.

Zastupiteľské samosprávne orgány vysokých škôl na všetkých úrovniach pokladáme za nevyhnutnú súčasť a stáročiami overenej tradície akademických práv a slobôd, ktoré univerzity znovu nadobudli po roku 1989. V súčasnej neľahkej situácii charakterizovanej aj krízou hodnôt európskej identity a rastom vplyvu nedemokratických síl je obmedzovanie

demokratických práv v oblasti vysokých škôl ako významných nositeľov tradičných európskych hodnôt humanizmu a rešpektu k ľudskej dôstojnosti, viac ako nevhodným riešením.

AS UK vníma tieto snahy ako neprimerané, disproporčné a škodlivé, a preto vyzýva na širšiu celospoločenskú diskusiu o úlohách a zodpovednosti akademických samospráv v Európe 21. storočia. Iba na jej základe – a nie oktrojovaním „manažérskych“ spôsobov riadenia – môžeme nájsť cestu vedúcu ku skvalitneniu fungovania vysokých škôl a k posilneniu nezastupiteľných úloh vysokého školstva v oblasti výchovy a vzdelávania nasledujúcich generácií.

Prof. RNDr. Karol Mičieta, PhD.

Rektor UK

Prof. RNDr. Daniel Ševčovič, DrSc.

Predseda AS UK